

2015

þÿ ¤ ± , μ ã ¼ ¹ º ¬ ì á ³ ± ½ ± ä · â • å á é à

Antoniou, Georgios

þÿ á ì³ á ± ¼ ¼ ± "¹ μ , ½ - â º ±¹ • å á é à ± ê ò ÿ ¹º ç ½ ç ¼ ¹º ì "º ±¹ ç , £ Ç ç » ® • ç ¼ ¹º î ½ º ±¹
þÿ • à ¹ ã ã · ¼ î ½ , ± ½ μ à ¹ ã ã ® ¼ ¹ ç • μ ¬ à ç » ¹ ã ¬ æ ç å

<http://hdl.handle.net/11728/6822>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

του

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

ΕΤΟΣ 2014-2015

**Υποβληθείσα στη Νομική Σχολή
σε μερική εκπλήρωση
των απαιτήσεων για την απόκτηση
του Πτυχίου του
LLM**

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

Κωνσταντίνος Γε. Αθανασόπουλος

Κοσμήτορας Προγράμματος

Καθηγητής Αντώνης Μανιτάκης

Διευθυντής Προγράμματος

Καθηγητής Κωνσταντίνος Γε. Αθανασόπουλος

Πρόλογος

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η οικονομική και πολιτική ένωση είκοσι οκτώ ευρωπαϊκών κρατών και λειτουργεί σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία είναι γνωστή ως Συνθήκη του Μάαστριχτ που βασίζεται στις πρώην Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας). Από τότε νέες διευρύνσεις έχουν αυξήσει τον αριθμό των κρατών μελών της και μεταγενέστερες τροποποιητικές συνθήκες και αλλαγές έχουν επεκτείνει τις αρμοδιότητές της.

Οι “πρωταγωνιστές” της ένωσης ονομάζονται θεσμικά όργανα γιατί έχουν την εξουσία και αρμοδιότητα να παρεμβαίνουν ιδιαίτερα στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων και κατ’ επέκταση και στη διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε χρόνο τα θεσμικά όργανα της ΕΕ λαμβάνουν χιλιάδες αποφάσεις οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στη διαμόρφωση της πολιτικής των κρατών μελών της ΕΕ αλλά και των πολιτών τους, αφού πλέον είναι και πολίτες της ΕΕ.

Ενόψει του γεγονότος αυτού είναι πολύ σημαντικό και πολύ χρήσιμο για τους πολίτες της ΕΕ να γνωρίζουν τόσο τον τρόπο λειτουργίας της όσο και τα δικαιώματά τους που απορρέουν από αυτόν και επηρεάζουν την καθημερινότητα και τη ζωή τους γενικότερα.

Για τους πιο πάνω λόγους αλλά και από το γεγονός ότι μεγάλος αριθμός πολιτών της ΕΕ αισθάνεται ότι έχει ανεπαρκή ή ελλιπή πληροφόρηση για την ΕΕ, επέλεξα το θέμα της παρούσας πτυχιακής μου εργασίας. Οφείλω να ομολογήσω ότι κατάφερα να την ολοκληρώσω με την συνεχή και πολύτιμη βοήθεια του καθηγητή μου κυρίου Κωνσταντίνου Αθανασόπουλου τον οποίο και υπέρ ευχαριστώ.

Πίνακας Περιεχομένων

Συντομογραφίες	12
Περίληψη.....	13
Κεφάλαιο 1: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	15
1.2.Οργάνωση και Λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	16
1.3.Λήψη Αποφάσεων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	16
1.3.1.Ειδική Πλειοψηφία.....	17
1.4.Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	17
1.5.Οι λειτουργίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	18
1.6.Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.....	18
Κεφάλαιο 2: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	21
2.1.Λειτουργίες Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.....	21
2.2.Νομοθετική Λειτουργία Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	22
2.3.Εξουσίες και Επιρροή Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	23
2.4.Οργάνωση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	23
2.5.Πολιτικές Ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	24
2.6.Ευρωβουλευτές	24
2.7.Καθήκοντα του Προεδρείου.....	25
2.8.Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	26
2.9.Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές	26
2.9.1.Οι Μόνιμες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές	27
2.9.2.Ειδικές Επιτροπές.....	27
2.9.3.Εξεταστικές Επιτροπές.....	27
2.9.4.Η Επιτροπή Συνδιαλλαγής	28
2.10.Τρόπος Εργασίας Επιτροπών	28

2.10.1.Κύρια μέρη Σχεδίου	28
2.11.Συνεργασία μεταξύ Επιτροπών	29
2.12.Διαδικασία της Διαβούλευσης	30
Κεφάλαιο 3: Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	32
3.1.Το Δικαστήριο της ΕΕ-Αποστολή.....	32
3.2.Σύνθεση Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου	33
3.3.Καθήκοντα του Προέδρου και Αντιπροέδρου Δικαστηρίου	34
3.4.Γραμματεία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.....	34
3.5.Οι Αρμοδιότητες του Δικαστηρίου	35
3.6.Η Προδικαστική Παραπομπή.....	35
3.7.Προσφυγές στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο	36
3.7.1.Προσφυγή λόγω Παραβάσεως Κράτους Μέλους	36
3.7.2.Η Προσφυγή Ακυρώσεως	36
3.7.3.Η Προσφυγή λόγω Παραλείψεως	37
3.8.Η Αίτηση Αναίρέσεως	37
3.9.Αποφάσεις Δικαστηρίου	37
3.10.Συστάσεις και γνώμες	38
3.11.Περιεχόμενο Απόφασης του Δικαστηρίου	38
3.12.Δημοσίευση και επίδοση της απόφασεως.....	39
Κεφάλαιο 4: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	41
4.1.Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	41
4.2.Συγκρότηση	41
4.3.Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.....	42
4.3.1.Αρμοδιότητες Προέδρου της Επιτροπής.....	43
4.4.Οι κύριες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	43
4.5.Θεματοφύλακας των Συνθηκών	44

4.6.Η Επιτροπή ως όργανο λήψης αποφάσεων	44
4.7.Προυπολογισμός ΕΕ.....	45
4.8.Συμμετοχή στη Νομοθετική διαδικασία	45
4.9.Αρμοδιότητες στον τομέα εξωτερικών σχέσεων	45
4.10.Συμβουλευτικές Αρμοδιότητες Επιτροπής	46
Κεφάλαιο 5: Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	47
5.1.Το Συμβούλιο	47
5.2.Λειτουργία του Συμβουλίου	48
5.3.Αρμοδιότητες	48
5.4.Προεδρία Συμβουλίου	49
5.5.Γενική Γραμματεία.....	50
5.6.Λήψη αποφάσεων-Ψηφοφορία	51
5.7.Ομοφωνία	52
5.8.Η διεξαγωγή των συνεδριάσεων	52
5.9.Επιτροπή μόνιμων Αντιπροσώπων(Coreper).....	53
5.10.Λειτουργία (Coreper)	53
Κεφάλαιο 6: Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	56
6.1.Εισαγωγή.....	56
6.2.Η ίδρυση της Τράπεζας.....	56
6.3.Λειτουργία Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας	57
6.4.Αρμοδιότητες	57
6.5.Το Διοικητικό Συμβούλιο.....	58
6.6.Δικαίωμα ψήφου Διοικητικού Συμβουλίου	58
6.7.Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΚΤ	59
6.7.1.Αρμοδιότητες Εκτελεστικής Επιτροπής	60
6.8.Διοικητικό Συμβούλιο	60

6.9.Γενικό Συμβούλιο.....	61
6.9.1.Αρμοδιότητες Γενικού Συμβουλίου	61
6.10.Πολιτική Ανεξαρτησία ΕΚΤ	62
6.11.Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών ΕΚΤ	62
6.11.1.Βασικά Καθήκοντα ΕΚΤ.....	62
Κεφάλαιο 7: Το Ελεγκτικό Συνέδριο	65
7.1.Εισαγωγή	65
7.2.Αποστολή του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου	66
7.3.Μέλη και Οργάνωση.....	66
7.4.Τμήματα και επιτροπές	66
7.4.1.Τομείς Αρμοδιότητας Τμημάτων	67
7.5.Υποχρεώσεις Μελών	67
7.6.Πρόεδρος Ελεγκτικού Συνεδρίου.....	67
7.6.1.Καθήκοντα Προέδρου	68
7.7.Καθήκοντα Ελεγκτικού Συνεδρίου	68
7.8.Νομικές Εξουσίες Ελεγκτικού Συνεδρίου.....	69
7.9.Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.....	69
7.9.1.Περιπτώσεις απάτης	70
7.10.Γενικός Γραμματέας του Συνεδρίου	70
7.11.Η Αποτελεσματικότητα των Δημοσιονομικών Ελέγχων	70
Συμπέρασμα	71
Βιβλιογραφία.....	72

Περίληψη

Η ΕΕ είναι μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών που συνεργάζονται για τη βελτίωση του τρόπου ζωής των πολιτών τους και για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Αποτελεί πλέον μεγάλη εμπορική δύναμη και κατέχει παγκόσμια πρωτοκαθεδρία σε τομείς όπως η προστασία του περιβάλλοντος και η αναπτυξιακή βοήθεια και δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι τα κράτη μέλη της αυξήθηκαν από 6 σε 28 και ότι κι άλλες χώρες επιθυμούν να προσχωρήσουν στην οικογένεια.

Για την εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης, τα κράτη μέλη μεταβίβασαν αρκετές από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συσταθεί από τα ίδια, ούτως ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού ενδιαφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Το σύστημα που δημιουργείται με αυτό τον τρόπο είναι ιδιόρρυθμο και ίσως λίγο πολύπλοκο καθότι τα όργανα αυτά γίνονται υπερεθνικά για ορισμένους τομείς της πολιτικής με πολλές αρμοδιότητες και εξουσίες.

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας που πραγματοποιείται στα πλαίσια εκπόνησης Διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Νεάπολης, είναι η παρουσίαση και ανάλυση των θεσμικών αυτών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απασχολούν καθημερινά, εμφανώς ή μη τους περισσότερους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθημερινά, όλοι ακούμε μέσα από την ειδησεογραφία ή συζητήσεις από διάφορους φορείς και όργανα άσκησης πολιτικών στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πολλά εκ των οποίων αγνοούμε τον ρόλο και τη σημασία τους, με αποτέλεσμα το έλλειμμα δημοκρατίας, αφού κάθε πολίτης λόγω άγνοιας δεν έχει ίση πρόσβαση σε αυτά.

Τα επτά κυριότερα θεσμικά όργανα της ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο(ΕΣ), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο(ΕΚ), το Δικαστήριο της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Πρώτιστος στόχος της εργασίας είναι η παρουσίαση με απλά και λιτά λόγια των οργάνων αυτών και κατά δεύτερο, η επιστημονική και λεπτομερής ανάλυση τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ούτως ώστε να είναι κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας τους. Για την καλύτερη προσέγγιση του θέματος η εργασία έχει χωριστεί σε επτά κεφάλαια στα οποία παρουσιάζεται και αναλύεται με πλήρη σαφήνεια και λεπτομέρεια το κάθε όργανο ξεχωριστά.

Summary

The European Union is a family of democratic European countries working together to improve the way of life of their citizens and to create a better world. It is now a major trading power and a world leader in areas such as environmental protection and development aid, and it is no coincidence that the Member States have increased from 6 to 28 and that other countries want to join the family.

Member States for the proper functioning of the Union, transferred several of its decision-making powers have in the institutions they have created themselves, so that decisions on specific matters of joint interest can be made democratically at European level. The system created in this way is unusual and somewhat complicated since these institutions are transnational in certain policy areas with many responsibilities.

The object of this work is carried out within a dissertation from the Faculty of Law of the University of Naples , is the presentation and analysis of those institutions of the European Union employ daily, visibly or not most citizens of the European Union . Every day , all we hear through the news or discussions on various bodies and organs of political space in the European Union , many of which ignore the role and importance , so the lack of democracy , since every citizen ignorance has no equal access to them.

The seven main institutions of the EU is the European Council, the European Parliament, the European Court of Justice, the European Commission, the EU Council, the European Central Bank and the Court of Auditors and the primary purpose of the paper is to present a simple and frugal words of these bodies and secondly, scientific and detailed analysis in the best possible way so that they understand how they operate. For a better approach to the work has been divided into seven chapters presented and analyzed with full clarity and detail of each instrument separately.